

KLUB VETERANA DOMOVINSKOG RATA
102. BRIGADE – NOVI ZAGREB

Zagreb, 27.02. 2008. godine

IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA UDRUGE NA IZBORNOJ SKUPŠTINI ODRŽANOJ U ZAGREBU 27.02. 2008. GOD.

Poštovani suborci i članovi naše Udruge, prošlo je više od deset godina od kad smo se 1997. godine prvi puta okupili da kao udruga veterana nastavimo brinuti o čuvanju tradicija i spomena 102. brigade HV. Brigada je, da podsjetim, ratovala od studenog 1991. godine do okončanja „Oluje“ i sudjelovala u borbenim djelovanjima od Posavine do Dubrovnika u kojima je poginulo i nestalo 30 njenih pripadnika a više je od 100 bilo ranjeno.

Svima njima kao i onima koji su umrli u poslijeratnom razdoblju molim da minutom šutnje odamo zasluženu počast.

Slava im!

Danas, mislim, možemo s ponosom konstatirati da je naša udruga osnovni cilj – čuvanje spomena na ratni put 102. brigade HV i njenih više od 5000 pripadnika u tijeku Domovinskog rata – uspješno ostvarila. Ni godinu dana nakon osnivanja Udruge, u ljeto 1998. godine, svečano je otvoren Spomen gaj 102. brigade u selu Šišinec kao trajan spomen na prvi borbeni zadatak brigade ali i na cijeli njen ratni put i, posebno, na one naše suborce koji su na tom putu izgubili svoje živote..

Spomen gaj 102. brigade HV tako je postao okupljalište njenih pripadnika u prigodama državnih praznika a osobito polovicom prosinca svake godine kada se na spomenobilježje polažu vijenci i cvijeće, pale svijeće prisjećajući se zajedno s roditeljima poginulih i njihovim najbližima da je sloboda koju smo stekli u samostalnoj državi imala izuzetno visoku cijenu.

Bojazan da će spomenik u selu udaljenom od Zagreba ubrzo pasti u zaborav pokazala se tako neopravdana, a one koje put onamo nije odveo duže vremena mogu uvjeriti da je Spomen gaj, zahvaljujući suradnji Udruge sa štićenicima komune za liječenje ovisnika o drogama, održavan na visokoj razini urednosti.

Osim brige o Spomen gaju, Udruga je, međutim, i na druge načine održavala spomen i na brigadu i na njene pripadnike. Na dan pogibije njenih 12 pripadnika u neuspjeloj akciji „Vihor“ 13. prosinca 1991. godine, u crkvi Svetog križa u Novom Zagrebu svake se godine tog datuma održava misa zadušnica a u crkvenom prostoru prigodno izlože fotografije poginulih pripadnika brigade.

Članovi Udruge ostali su u povremenom kontaktu i s mnogim roditeljima poginulih a za njih je o 15-godišnjici brigade organiziran zajednički odlazak autobusom u posjet Spomen gaju u Šišincu i potom zajednički svečani ručak. Dakako, članovi Udruge i u drugim su prigodama obilježavanja godišnjica vezanih uz Domovinski rat ili državne praznike sudjelovali na svečanostima ili uzimali udjela u svečanim mimohodima (Knin, stadionu Mladosti u Zagrebu i stadionu NK Zagreba, polaganju vijenaca na Mirogoju i svečani koncerti u Lisinskom). Dakako, Udruga je u nekoliko navrata bila prisiljena ozbiljno intervenirati i u vezi s napisima u medijima o akciji „Vihor“ gdje se, osobito u „Nacionalu“, ali i „Vjesniku“ na krajnje senzacionalistički pisalo o tristotinjak mrtvih iz redova 102. itd. itd.

Na žalost tu su se aktivnosti uglavnom iscrpile jer Udrugu ni nakon višekratnih nastojanja da u području Novog Zagreb dobije i najmanji prostor za svoj rad u tome nije uspjela. Tako je otpala svaka mogućnost da se oko Udruge okupi veći broj pripadnika brigade i da se onima kojima je pomoć bila potrebna (zdravstvena, psihološka, socijalna, radna) ta pomoć barem pokuša pružiti. Iz tih razloga otpala je i svaka mogućnost da se organiziraju zabavna i sportska druženja i okupljanja bivših pripadnika 102. brigade a dakako i moguća suradnja s drugim zagrebačkim brigadama koje odreda imaju na raspolaganju službene prostore za svoja okupljanja. U Novom Zagrebu međutim za 102. brigadu njih nema ali ih ima i za sasvim male grupe veterana dragovoljaca Domovinskog rata!

No, danas se ovdje nismo okupili da samo rezimiramo što smo radili posljednjih godina nego da se dogovorimo i o aktivnostima ubuduće. Stoga mi dopustite da vas upoznam s prijedlogom triju zadataka koje bi, ako Bog da, trebalo realizirati do polovice prosinca ove godine i tako zaokružiti i naše desetogodišnje djelovanje i konačno uobličavanje ideje o čuvanju spomena na tradicijske vrijednosti 102. brigade HV Novi Zagreb.

O čemu se radi?

Svima vam je znano da smo proteklih godina na ovaj ili onaj način, u nekoliko navrata, s više ili manje uspjeha, pokušali stvoriti osnove za izradu monografije o 102. brigadi HV. Krajnji su rezultati bili slabi jer se više radilo o impresijama pojedinaca i gledanjima iz njihova osobna kuta s tek malo ili nimalo oslonca na znanstveni pristup i dokumente. I takvi su pokušaji međutim odigrali svoju ulogu, otvorili su nam, rekao bih, oči da se u taj posao ne može preko noći i ne bez pomoći stručnjaka. Prošle se godine, međutim, po mome mišljenju, otvorio realan put da se monografija napravi i da bude zasnovana na činjenicama u svom bitnom dijelu: opisu njena ratna puta zasnovanog na dokumentima, zapovjedima, službenim izvješćima. Takvu monografiju, naime, dobila je 144. brigada HV a njenu Povjesnicu napisao je dr. sc. Davor Marjan iz Hrvatskog instituta za povijest u kojem radi na projektu „Stvaranje Republike Hrvatske i Domovinski rat 1991.-1995.-1998.“ Bavi se, među ostalim i vojnom poviješću Hrvatske i Jugoslavije za razdoblje od 1941. do 1995. godine. Dr. sc. Davor Marjan takvu je Povjesnicu napisao i za 108. brigadu HV. S njim sam obavio prethodni razgovor o mogućnosti da takvu povjesnicu napiše i za našu brigadu i dobio načelan potvrđan odgovor. Pod kojim uvjetim i u kojem vremenu ostalo je, dakako, da se dogovorimo ako se odlučimo na tu akciju o čemu uostalom možemo ponešto još reći i u raspravi. Ono što je još posebno važno istaći monografija bi, kao i ova 144. brigade, sadržavala abecedni popis svih pripadnika 102. brigade HV i naravno druge vrijedne priloge koji bi svjedočili o njenu ratnu putu i ulozi u Domovinskom ratu.

Drugi važan i predstojeći zadatak je da se na području Novog Zagreba jedna ulica ili još bolje jedan park_ trg imenuje nazivom 102. brigade, jer su druge brigade u Zagrebu uglavnom to već realizirale. Ostvarenje te ideje gospodina Vranića bilo bi po mojoj ocjeni osobito važno već i stoga što je glavno spomen obilježje na 102. brigadu izmješteno iz Zagreba. Razmišljalo se u parku ispred crkve Sv. Križa koji nema naziv a mjesto je lijepo, vezano uz crkvu gdje se okupljamo barem jednom godišnje i što nije beznačajno, imenovanje tog prostora ne bi zahtjevalo promjenu nečijih adresa jer okolo nema ni satambenih ni poslovnih objekata. Očekujem da ćemo u raspravi i o toj zadaći čuti više.

Treće, od 12. travnja ove godine dionice koje su dobili svi branitelji a bile su dvije godine pod moratorijem glede raspolaganja na tržištu, sada će se moći prodavati. Mišljenja sam da naša Udruga ima financijskih eksperata koji bi našim članovima mogli pomoći da se lakše snađu na tržištu i ne ulete u njihovu rasprodaju budžašto.

I, to bi za raspravu o učinjenom i onom što treba učiniti uz dakako vaša mišljenja i prijedloge bilo sve. Hvala na strpljenju.